

Методичні рекомендації щодо заснування Vereins

Передмова

Методичні рекомендації щодо створення Vereins були створені в рамках проекту Comparti у червні 2020 року. Comparti – проект AGIUA e.V. Migrationssozial- und Jugendarbeit з Chemnitz.

В рамках проекту SAQsen! цей посібник був спрощений і перекладений на чотири мови. SAQsen! є проектом Verbandes binationaler Familien und Partnerschaften, iaf e.V., Geschäftsstelle Leipzig.

Гід орієнтований на мігрантів, які хочуть заснувати Verein в Chemnitz або в іншому місці.

Всі неперекладені німецькі слова є самоназвами. Далі в керівництві йде **госларій**, який переводить або пояснює ці слова.

Основу Vereins можна розділити на кілька етапів відповідно до досвіду в проекті Comparti. Створення Vereins є більш складним, якщо Vereins має бути зареєстрований в Vereinsregister і для нього має бути поданий Gemeinnützigkeit. Однак обидва мають сенс, якщо ви хочете подати заявку на фінансування як Verein.

Фаза 1: Визначення спільних цілей як основи для Verein

- Вони регулярно зустрічаються в групі з іншими людьми і виявляють, що у них однакові інтереси.
- Вони думають, що хочуть досягти чогось разом і хочуть працювати разом в довгостроковій перспективі.
- Вони дають своїй групі назву і вирішують діяти під цією назвою, наприклад, робити спільні заходи для членів або пропозиції для суспільства.

Фаза 2: Рішення про створення Verein

- Ваша група вже може називати себе „Verein“, але без додавання „eingetragener Verein (e.V.)“
- Можливе внесення Verein в „Vereinsregister“. Таким чином, ваш Verein може використовувати позначення „e.V.“. Тоді це Verein згідно Bürgerlichen Gesetzbuch (BGB), з усіма правами і обов'язками.
- Щоб сформувавши eingetragenen Vereins, потрібно не менше семи членів.
- Після реєстрації Verein потрібно не менше трьох членів, щоб продовжувати своє існування.
- Членами можуть бути приватні особи або інші Vereine або навіть компанії (якщо „Satzung“ вашої Vereins цього не виключають – докладніше про предмет статуту піде на етапі 4).
- Якщо ви прийняли рішення про реєстрацію свого Verein в Vereinsregister, ви вже є попередньою компанією-засновником згідно з Bürgerlichen Gesetzbuch (BGB). Це означає, що ваше Verein вже є так званим Gesellschaft bürgerlichen Rechts (GbR). Всі права і обов'язки регулюються положеннями законів для GbR. Це, наприклад, підвищені обов'язки по догляду, роз'ясненню, захисту осіб і майна, а також лояльність. Тому ви

повинні приймати всі рішення ретельно. Ви завжди повинні документувати свої рішення і завжди інформувати про них всіх постраждалих осіб.

Фаза 3: Рішення за або проти „Gemeinnützigkeit“

- Gemeinnützig організацією означає, що ваша Verein робить заходи та пропозиції, які можуть бути використані широкою громадськістю/ суспільством. Це означає, що пропозиції та заходи не тільки для невеликої групи людей, але і для багатьох. Ці цілі об'єднання повинні бути описані в Satzung. Satzung є основою Vereins і всієї його діяльності.
- Чи досягають цілі вашого Vereins досить велику групу населення і є gemeinnützig, вирішує податкова Finanzamt. Тому ви повинні перевірити Gemeinnützigkeit, щоб перевірити некомерційний Satzung вашої Vereins. Детальніше про перевірку податковою: дивіться фазу-5.

Фаза 4: Підготовка Satzung

- Satzung є основою об'єднання. У ньому містяться і всі правила Vereins, і його цілі.
- Узгодження правил в Satzung часто є найскладнішою частиною заснування Vereins.
- eingetragener Verein завжди має як мінімум два органи:
 - Mitgliederversammlung : на цих зборах члени регулярно збираються і приймають рішення.
 - i Vorstand: це люди з Verein , які представляють Verein зовні та керують бізнесом Vereins. Це означає, що вони дбають про гроші, адміністрацію, підписи. Вони зазвичай несуть більше відповідальності, ніж «прості» члени.
 - скільки прав мають члени і Vorstand кожного і наскільки демократичним має бути Verein, все це прописано в Satzung.
- Bürgerliches Gesetzbuch (BGB) прописує деякі необхідні складові Satzung. Відповідно, в Satzung повинні бути чітко врегульовані наступні моменти:
 - Як називається Verein?
 - В якому місці знаходиться резиденція Vereins?
 - Чи потрібно включати Vereins до Vereinsregister?
 - Які цілі Vereins?
 - Як стати членом і як члени йдуть у відставку?
 - Який склад Vorstand і як він обирається?
 - Як працюють процеси навколо Mitgliederversammlung?
- Крім того, вам слід подумати про деякі інші добровільні нормативні акти, які ви включаєте до своїх Satzung, наприклад:
 - обмеження відповідальності вашого Vorstands: Наприклад, ви можете передбачити, що Vorstand може бути звільнено Mitgliederversammlung щороку шляхом подання річного фінансового звіту. Звільнення означає, що члени відмовляються від права пред'являти юридичні вимоги до Vorstand.
 - повноваження представництва членів правління: Наприклад, Verein може бути представлена всіма членами Vorständen разом, одним окремо або двома (трьома, чотирма і т.д.) членам Vorstands. Це визначає, скільки людей повинні підписати договори і угоди, щоб вони набрали юридичної сили.
 - кворум щодо виборчих прав у Mitgliederversammlung та Vorstand: Наприклад, якою більшістю вважається обраним Vorstand, зі скількома членами

Mitgliederversammlung має кворум, яка частка голосів необхідна для внесення змін до Satzung, з якою більшістю приймається рішення Vorstands.

- Нарешті, для визнання Gemeinnützigkeit необхідно прописати в своєму Satzung формулювання, які необхідні для визнання некомерційною організацією згідно з Abgabenordnung (AO). Ці формулювання в основному стосуються мети об'єднання. Мета об'єднання зазвичай описується в пункті 2 статуту. Цей пункт про мету об'єднання повинен містити таке формулювання:
 - 1) Der Verein verfolgt ausschließlich und unmittelbar gemeinnützige Zwecke im Sinne des Abschnitts „Steuerbegünstigte Zwecke“ der Abgabenordnung.
 - 2) Der Zweck des Vereins ist
 - a. Тут одна або кілька цілей відповідно до § 52 Absatz 2, §53 oder § 54 der Abgabenordnung (AO) найкраще писати дослівно
 - b. Ось посилання на §52 Abgabenordnung (AO): https://www.gesetze-im-internet.de/ao_1977/_52.html
 - 3) Der Satzungszweck wird insbesondere verwirklicht durch
 - a. Тут слід коротко описати заплановані заходи, за допомогою яких хотілося б дійти до мети об'єднання.
 - 4) Der Verein ist selbstlos tätig, er verfolgt nicht in erster Linie eigenwirtschaftliche Zwecke.
 - 5) Mittel des Vereins dürfen nur für die satzungsmäßigen Zwecke verwendet werden. Die Mitglieder erhalten keine Zuwendungen aus den Mitteln des Vereins.
 - 6) Es darf keine Person durch Ausgaben, die dem Zweck des Vereins fremd sind, oder durch unverhältnismäßig hohe Vergütungen begünstigt werden.

Фаза 5: Оцінка Gemeinnützigkeit через Finanzamt

- Ви вирішили бути gemeinnützig організацією і тому хотіли б подати заявку на отримання Gemeinnützigkeit організації?
- Місцева Finanzamt несе відповідальність за Gemeinnützigkeit вашої Vereins тобто Finanzamt, яка відповідає за місце, в якому знаходиться ваше Verein. Тут ви можете шукати свою Finanzamt: <https://www.finanzamt.sachsen.de>
- Перш ніж ви зможете подати офіційну заявку на отримання Gemeinnützigkeit (див. фазу 8), ваша Verein повинен бути зареєстрована в Vereinsregister (див. фазу 7).
- Якщо ви домовилися, ви можете перевірити Satzung в Finanzamt до того, як він буде внесений до Vereinsregister. Ми рекомендуємо цю попередню перевірку, адже пізніше внесення змін до Satzung забирає багато часу! Finanzämter також радять на цей запит. Відповідальній Finanzamt потрібен тільки проект вашого Satzung. Потім він заздалегідь перевіряє, чи відповідають положення Satzung нормам Gemeinnützigkeit, закладеним в Abgabenordnung (AO), чи ні.
- Finanzamt повідомить, які формулювання все ще відсутні або потребують змін. Або підтверджує, що Satzung відповідає правилам Gemeinnützigkeit.
- Якщо ваше Satzung gemeinnützig, ви отримаєте анкету Fragebogen zur steuerlichen Erfassung. Вам не потрібно заповнювати цю анкету, поки ви не подасте офіційну заявку на отримання Gemeinnützigkeit. (див. фазу 8)

Фаза 6: Gründungsversammlung

- Якщо Satzung був складений і Finanzamt без зобов'язань підтвердила, що він може бути визнаний gemeinnützig організацією, можуть відбутися Gründungsversammlung Vereins.

- Запрошуються всі бажаючі стати її учасником. Для заснування Vereins має прийти не менше семи членів. Запрошення має бути надіслане вчасно, а порядок денний та повідомлення повинні бути надіслані всім запрошеним. Загалом Gründungsversammlung є першими Mitgliederversammlung Vereins. Це означає, що діють всі правила, закладені в Satzung для Mitgliederversammlungen.
- Gründungsversammlung починається з визначення того, хто головує на зборах (Versammlungsleiter*in) і хто пише протокол (Protokollführer*in). Протоколи подаються в Amtsgericht як доказ обрання Vorstands та обговорення питання про заснування об'єднання. У протоколі обов'язково зазначаються місце і дата, а також імена Versammlungsleiter*in та Protokollführer*in. Versammlungsleiter*in та Protokollführer*in також повинні підписати протокол.
- Перед обговоренням фактичних питань порядку денного необхідно зазначити:
 - щоб запрошення було зроблено належним чином,
 - що збори мають кворум (це означає, що з'явилася достатня кількість членів відповідно до правил Satzung).
 - Потім виноситься порядок денний і відкривається засідання.
- Після цього до порядку денного та в Протоколі повинні бути наступні питання:
 - Дискусія про заснування Verein і вирішення Satzung: Тут Satzung повинен бути представлений всім присутнім. Є можливість представити його ще раз або обговорити питання про нього. Нарешті, слід проголосувати за те, чи слід використовувати статут для заснування асоціації в його нинішньому вигляді. Присутні документують свою згоду своїм підписом на засіданні. При цьому членами-засновниками Vereins визначаються члени-засновники - це всі ті, хто погоджується зі Satzung і підписує його. Там має бути не менше семи осіб. У протоколі слід зазначити, що Satzung має бути прийнятий одностайно і Verein має бути заснований.
 - Вибори Vorstands: якщо Satzung був підписаний членами-засновниками, вони тепер обирають Vorstand. Всі посади/функції та особи, передбачені Satzung для Vorstand, повинні бути обрані (наприклад, перший голова, другий голова, скарбник). Якщо це не зазначено в Satzung, також визначається, чи є вибори відкритими або таємними. Обрання Vorstands має бути задокументовано у протоколі Gründungsversammlung:
 - прізвища членів Vorstands
 - адреси членів Vorstands
 - офіси/функції членів Vorstands
 - кількість голосів «так» і «ні» для окремих членів Vorstands
 - чи приймають особи обрання до Vorstand.
 - Інші теми Gründungsversammlung можуть бути (але не обов'язково повинні бути):
 - Vereinsregister: тепер можна було б обговорити і вирішити, коли Verein буде внесено до Vereinsregister в Amtsgericht і який статус підготовки до цього (нотаріус і т.д.).
 - Членство в Verein: тепер можна вирішити, яким формальним способом можна стати членом Verein та чи є членські внески (якщо це ще не врегульовано в Satzung).

- Після цього Gründungsprotokoll повинен бути підписаний кількістю осіб, які визначили Satzung для протоколів Mitgliedsversammlungen. У будь-якому випадку він також повинен
- бути підписаний Versammlungsleiter*in і Protokollführer*in.

Фаза 7: Реєстрація Vereins в Vereinsregister

- Всі Vorstände, уповноважені представляти, повинні зареєструвати Verein в компетентному Amtsgericht. Які Vorstände представляють Verein зовні і, таким чином, мають право представляти її, регламентується в статутах. Vorstände, уповноважені представляти, заповнюють реєстраційну форму для внесення до Vereinsregister та підписують її.
- Потім ви наймаєте Notar для засвідчення реєстрації. Тепер можна подати завірену заяву або доручити подати заяву Notar. Також необхідно подати Satzung і Gründungsprotokoll в Amtsgericht. Нагадаємо (див. фазу 6). Satzung повинен бути підписаний всіма членами-засновниками. Gründungsprotokoll повинен бути підписаний не менше ніж Versammlungsleiter*in та Protokollführer*in.
- Якщо Amtsgericht погоджується з усіма документами, він підтверджує запис до Vereinsregister і присвоює Registernummer. З цього моменту Verein є „eingetragener Verein“ і має право використовувати аббревіатуру „e.V.“
- В іншому випадку Amtsgericht повідомить, які пункти в Satzung потрібно переглянути або які формальності ще відсутні.
- Дайте час після подачі заяви: Amtsgericht зазвичай потрібно не менше одного-двох місяців для внесення запису до Vereinsregister.

Фаза 8: Заявка на декларацію про satzungsmäßigen Gemeinnützigkeit

- Для офіційної заяви на отримання Gemeinnützigkeit (після реєстрації в Vereinsregister) необхідно подати в Finanzamt наступне:
 - Неофіційна заявка на декларацію про satzungsmäßigen Gemeinnützigkeit.
 - Чинні Satzung з підписами
 - Gründungsprotokoll
 - Список членів Verein
 - Рішення Amtsgerichts про внесення до Vereinsregister
 - Заповнена анкета для постановки на податковий облік (Fragebogen zur steuerlichen Erfassung)
- Після подачі документів ви отримаєте результат від Finanzamt у вигляді (юридично грамотного) рішення: в позитивному випадку буде визначено satzungsmäßige Gemeinnützigkeit.
- З дати отримання цього рішення ваша Verein може діяти як gemeinnützig, наприклад, видавати квитанції про пожертвування та збирати членські внески.
- В іншому випадку Finanzamt відмовить в Gemeinnützigkeit і повідомить, які формулювання відсутні в Satzung або суперечать Gemeinnützigkeit.

Глосарій

- **Abgabenordnung (AO):** це центральний закон німецького податкового права. **AO** - це аббревіатура.
- **Amtsgericht:** цей суд, який несе відповідальність за реєстрацію Vereins в Vereinsregister
- **Bürgerliches Gesetzbuch (BGB):** німецьке право
- **eingetragener Verein (e.V.):** це є Vereins, який було внесено до Vereinsregister - e.V. є аббревіатурою.
- **Finanzamt:** ...
- **Fragebogen zur steuerlichen Erfassung:** податковий облік: Це анкета, в якій доведено, що Verein є gemeinnützig.
- **gemeinnützig/ Gemeinnützigkeit:** це означає, що Verein переслідує цілі і робить речі, які є хорошими і корисними для широкої громадськості (багатьох людей в суспільстві), тобто не тільки для невеликої кількості людей.
- **Gesellschaft bürgerlichen Rechts (GbR):** як особлива форма організації відповідно до німецького законодавства.
- **Gründungsprotokoll** це протокол офіційного засідання, на якому заснована Verein.
- **Gründungsversammlung:** це офіційна зустріч, на якій заснований Verein.
- **Mitgliederversammlung:** це офіційні збори всіх членів Vereins.
- **Notar:** ...
- **Protokollführer*in:** це є особа, яка пише протокол на зборах Vereins.
- **Registernummer:** це номер, з яким Verein числиться в Vereinsregister.
- **Satzung:** документ, в якому прописані всі правила та цілі Vereins.
- **satzungsmäßig** за змістом Satzung.
- **Verein:** є добровільним і постійним об'єднанням фізичних та/або юридичних осіб для досягнення певної мети. Це об'єднання продовжується навіть в тому випадку, якщо члени зміняться.
- **Vereinsregister:** Це офіційний список всіх Vereine.
- **Versammlungsleiter*in:** особа, яка очолює збори Vereins.
- **Vorstand:** це люди з Verein, які представляють Verein зовні і керують бізнесом Vereins. Це означає, що вони дбають про гроші, адміністрацію, підписи. Вони зазвичай несуть більше відповідальності, ніж «прості» члени.

Консультаційні центри для gemeinnützige Vereine в Саксонії

1) Bürgerstiftung für Chemnitz

Reitbahnstraße 23, 09111 Chemnitz

Контактна особа: Anja Poller

Тел.: 0371 - 5739446

Електронна пошта: anja.poller@buergerstiftung-fuer-chemnitz.de / info@buergerstiftung-fuer-chemnitz.de

Веб-сайт: <http://www.buergerstiftung-fuer-chemnitz.de>

Робочі години:

з понеділка по четвер

з 9:00 до 12:00

з 13:00 до 15:00

2) Проект „SAQsen! Stark - Aktiv - Qualifiziert in Sachsen“

Verband binationaler Familien und Partnerschaften, iaf e.V.

Geschäfts- und Beratungsstelle Leipzig

Arndtstr. 63, 04275 Leipzig

Безкоштовні поради для ініціатив та асоціацій з Саксонії

Контактна особа: Fatma Kütle

Тел.: 0341 - 23197731

Електронна пошта: kuetle@verband-binationaler.de

Веб-сайт: <http://binational-leipzig.de/index.php/projekte.html>

3) Freiwilligen-Agentur Leipzig

Servicestelle für Vereine

Dorotheenplatz 2, 04109 Leipzig

Безкоштовні поради для ініціатив та асоціацій, що базуються в Лейпцигу

Електронна пошта: servicestelle@fwal.de

Веб-сайт: <https://freiwilligen-agentur-leipzig.de/vereinsberatung>

4) Vereins- und Stiftungszentrum e. V.

Erna-Berger-Straße 5, 01097 Dresden

За консультацію стягується плата (35 €/30 хвилин) і її можна запросити через реєстраційну форму або наступні контактні дані:

Vorstand: Jens Trocha, Jan Graupner

Тел.: 0351 - 20 6700 0

Електронна пошта: mail@vereine-stiftungen.de

Веб-сайт: <https://vereine-stiftungen.de>